

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Н. Г. Сейсебаєва

**ОБЛІКОВО-ПРАВОВЕ ТА АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ ОСББ**

**Методичні рекомендації до практичних занять
для здобувачів ступеня вищої освіти магістра
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійної програми «Облік і аудит»**

Запоріжжя
2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Н. Г. Сейсебаєва

**ОБЛІКОВО-ПРАВОВЕ ТА АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ ОСББ**

Методичні рекомендації до практичних занять
для здобувачів ступеня вищої освіти
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійної програми «Облік і аудит»

Затверджено
вченою радою ЗНУ
Протокол №

Запоріжжя
2025

Сейсебаєва Н. Г. Обліково-правове та аналітичне забезпечення діяльності ОСББ: методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Облік і аудит» Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 30 с.

У виданні викладено зміст практичних занять відповідно до силабусу навчальної дисципліни «Обліково-правове та аналітичне забезпечення діяльності ОСББ». Подано тематику занять, надано плани опрацювання теоретичних питань, короткі теоретичні відомості, запропоновано контрольні питання й тести, практичні завдання, інтерактивні вправи. Для поглибленого вивчення програмного матеріалу рекомендовано літературу.

Увагу акцентовано на актуальних питаннях організації діяльності ОСББ, інформаційного забезпечення та ведення обліку, підготовки та подання фінансової, податкової та статистичної звітності, ревізії та аудиту діяльності ОСББ.

Для здобувачів ступеня вищої освіти магістра очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит».

Рецензент

Т. І. Батракова, кандидат економ. наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Відповідальний за випуск

Н. М. Проскуріна, доктор економ. наук, професор, завідувач кафедрою обліку та оподаткування

ЗМІСТ

ВСТУП.....	:
<i>Змістовий модуль 1. ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСББ.....</i>	
Тема 1. Організаційні та правові аспекти діяльності управителів багатоквартирним житловим будинком.....	
<i>Змістовий модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ ТА ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСББ.....</i>	
Тема 2. Організація обліку в ОСББ. Особливості обліку, оподаткування та планування діяльності ОСББ.....	
Тема 3. Методика бухгалтерського обліку в ОСББ.....	
Тема 4. Цифровізація інформаційного забезпечення та обліку ОСББ.....	
Контроль та ревізія діяльності ОСББ. Звітність ОСББ.....	:
<i>Змістовий модуль 3. НАПРЯМ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ. ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ, ЩО НАДАЮТЬ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ ТА ОСББ.....</i>	
Тема 5. Системи менеджменту якості та сучасні тенденції удосконалення систем управління ЖКГ.....	
<i>Змістовий модуль 4. ПОРЯДОК УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВО - ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА..</i>	
Тема 6. Технологія управління конфліктами та робота з претензіями....	
Рекомендована література.....	:
Використана література.....	:

ВСТУП

Курс «Обліково-правове та аналітичне забезпечення діяльності ОСББ» належить до циклу дисциплін вільного вибору студента в межах спеціальності. *Предметом його вивчення є організаційно-методичні та практичні аспекти бухгалтерського обліку, контролю та аналізу в організаціях з обслуговування житлового фонду загалом та об'єднаннях співвласників багатоквартирних будинків зокрема, а об'єктом – процес функціонування та інформаційного забезпечення організацій з обслуговування житлового фонду та об'єднаннях співвласників багатоквартирних будинків.*

Метою вивчення навчальної дисципліни «Обліково-правове та аналітичне забезпечення діяльності ОСББ» є розгляд теоретичних і практичних питань, пов'язаних з функціонуванням та проблемами обліково-аналітичного процесу в ОСББ в Україні, засвоєння основ правового та облікового-аналітичного процесу діяльності ОСББ, набуття навичок тлумачення та застосування чинного законодавства у сфері діяльності та обліку в ОСББ.

Основні завдання дисципліни «Обліково-правове та аналітичне забезпечення діяльності ОСББ»:

✓ засвоєння законодавчих основ з питань надання житлово-комунальних послуг, діяльності виконавців послуг з управління будинком, діяльності об'єднань співвласників багатоквартирного будинку;

✓ ознайомлення з особливостями фінансування та оподаткування діяльності ОСББ, складання кошторисної документації та затвердження тарифів на утримання будинку;

✓ набуття навичок обліку та збереженні спільного майна власників жилих і нежилих приміщень у житловому будинку, звітуванні перед зборами власників жилих та нежилих приміщень у житловому будинку про діяльність ОСББ.

Важливе місце у структурі курсу «Обліково-правове та аналітичне забезпечення діяльності ОСББ» відведено практичним заняттям. У виданні запропоновано їх тематику та зміст, визначено послідовність опрацювання навчального матеріалу. У межах кожної теми передбачено розгляд окремих теоретичних положень дисципліни, проведення діагностики та актуалізації знань за контрольними питаннями й тестами, набуття необхідних умінь і навичок у ході виконання практичних завдань та інтерактивних вправ. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений програмою для засвоєння в процесі практичних занять, виноситься на підсумковий контроль.

Пропоноване видання розроблене автором із метою організації навчальної діяльності студентів, спрямованої на самопідготовку до практичних занять. Видання сприятиме ефективній і якісній підготовці здобувачів освіти до практичних занять, поточного й підсумкового семестрового контролю, а також раціональному використанню часу, відведеного на опанування навчальної дисципліни.

ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1

ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСББ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

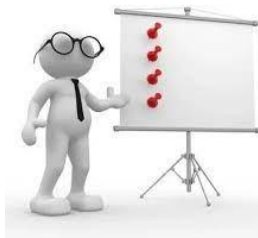
Тема 1. Організаційні та правові аспекти діяльності управителів багатоквартирним житловим будинком.

1.1 Огляд законодавства з питань управління багатоквартирними житловими будинками, стандарти, норми та правила у сфері надання ЖК послуг.

1.2 Організаційно-правові форми управителів та їх функції.

1.3 Моделі управління будинком.

Теоретичні основи практичного заняття

Посилання на програмний матеріал для опрацювання в СЕЗН ЗНУ:
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16189>

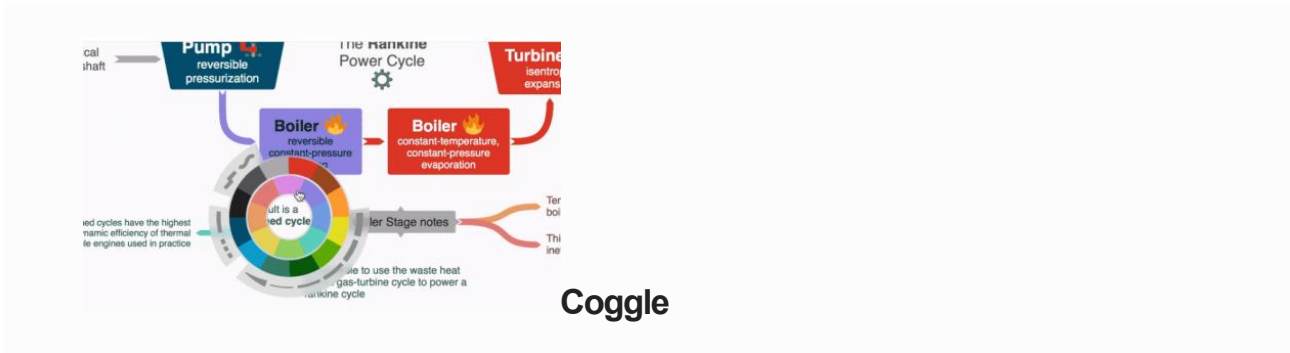
Контрольні запитання

1. Які основні закони та підзаконні акти регулюють діяльність ОСББ в Україні?
2. Охарактеризуйте поняття "об'єднання співвласників багатоквартирного будинку" та його мету.
3. Які органи управління ОСББ ви знаєте? Опишіть їх повноваження.
4. Розкрийте поняття "спільне майно" багатоквартирного будинку.
5. Які права та обов'язки мають співвласники багатоквартирного будинку?

Інтерактивні вправи

Побудувати ментальну карту на одне контрольне запитання (номер за списком у журналі) та презентувати доповідь на практичному занятті.

Перейдіть за посиланням та завантажте програму для побудови ментальної карти: <https://chrome.google.com/webstore/detail/coggle-collaborative-mind/hbcaposoafbfccjgdgammadkndakcfoi?hl=uk>,

Практичні завдання

Завдання 1: Аналіз договору управління багатоквартирним будинком. Оцінити відповідність умов договору управління вимогам законодавства та інтересам співвласників.

Необхідно:

1. Отримати копію договору управління багатоквартирним будинком (свого або сусіднього).

2. Проаналізувати договір на відповідність таким критеріям:

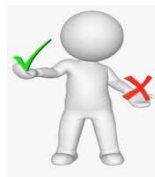
- предмет договору: чи чітко визначені послуги, які надаються управителем?
- права та обов'язки сторін: чи детально розписані права та обов'язки як управителя, так і співвласників?
- порядок розрахунків: чи прописані механізми нарахування та оплати послуг, порядок індексації тарифів?
- відповідальність сторін: які наслідки передбачені за порушення умов договору?
- порядок розірвання договору: чи передбачені умови дострокового розірвання договору?
- порядок вирішення спорів: яким чином вирішуються спірні питання між сторонами договору?
- порівняти умови договору з вимогами чинного законодавства України (зокрема, Закону України "Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку"),

- визначити сильні та слабкі сторони договору з точки зору інтересів співвласників,
- сформулювати висновки та рекомендації щодо вдосконалення договору.

Завдання 2: Розробка проекту рішення загальних зборів ОСББ про зміну управителя. Ознайомитися з процедурою зміни управителя та розробити необхідну документацію.

Необхідно:

- визначити причини, за якими необхідно змінити управителя,
- ознайомитися з порядком проведення загальних зборів ОСББ згідно зі статутом ОСББ та законодавством,
- скласти проект рішення загальних зборів про зміну управителя, в якому необхідно зазначити:
  - причини зміни управителя.
  - вимоги до нового управителя.
  - порядок проведення конкурсу на обрання нового управителя (якщо передбачено).
  - терміни розірвання договору з попереднім управителем та укладення договору з новим.

Тести

Тест 1

Який з наведених нижче документів є основним нормативно-правовим актом, що регулює діяльність ОСББ в Україні?

- А) Цивільний кодекс України
- Б) Закон України "Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку"
- В) Житловий кодекс України
- Г) Господарський кодекс України

Тест 2

Який орган є вищим органом управління ОСББ?

- А) Правління
- Б) Ревізійна комісія
- В) Загальні збори співвласників
- Г) Управляюча компанія

Тест 3

Які основні функції виконує правління ОСББ?

- А) Приймає рішення з усіх питань діяльності ОСББ
- Б) Контролює фінансову діяльність ОСББ

- В) Організовує виконання рішень загальних зборів
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 4

Які джерела фінансування ОСББ?

- А) Внески співвласників
- Б) Доходи від надання послуг
- В) Бюджетні кошти
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 5

Які основні завдання ОСББ?

- А) Утримання будинку в належному санітарно-технічному стані
- Б) Організація надання комунальних послуг
- В) Захист прав і законних інтересів співвласників
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 6

Що таке кваліфікована більшість при прийнятті рішень на загальних зборах ОСББ?

- А) Більше половини від загальної кількості голосів
- Б) Дві третини від загальної кількості голосів
- В) Три чверті від загальної кількості голосів
- Г) Одноставне рішення всіх присутніх

Тест 7

Які документи необхідні для реєстрації ОСББ?

- А) Статут ОСББ
- Б) Рішення про створення ОСББ
- В) Перелік співвласників
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 8

Яка відповідальність настає за порушення законодавства про ОСББ?

- А) Цивільно-правова
- Б) Адміністративна
- В) Кримінальна
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 9

Які основні принципи діяльності ОСББ?

- А) Добровільність
- Б) Самоорганізація
- В) Самоуправління
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 10

Які переваги створення ОСББ?

- А) Можливість впливати на рішення щодо утримання будинку
- Б) Економія коштів
- В) Підвищення відповідальності мешканців
- Г) Усі відповіді вірні

Порядок подання завдань на перевірку

Виконайте завдання у Word, збережіть файл під назвою Пр1_Прізвище та надайте на оцінювання в Moodle :
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16189>

Змістовий модуль 2.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ ТА ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСББ

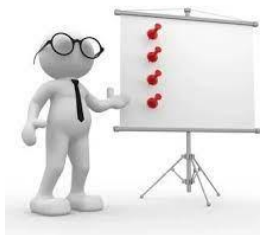
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2

Тема 2 Особливості обліку, оподаткування та планування діяльності ОСББ

- 2.1 Особливості діяльності ОСББ та обумовлені ними особливості обліку.
- 2.2 Оподаткування ОСББ.
- 2.3 Об'єкти бухгалтерського обліку в ОСББ та рахунки для їх відображення.

2.4. Порядок складання кошторису доходів і витрат ОСББ.

Теоретичні основи практичного заняття

Посилання на програмний матеріал для опрацювання в СЕЗН ЗНУ:
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16189>

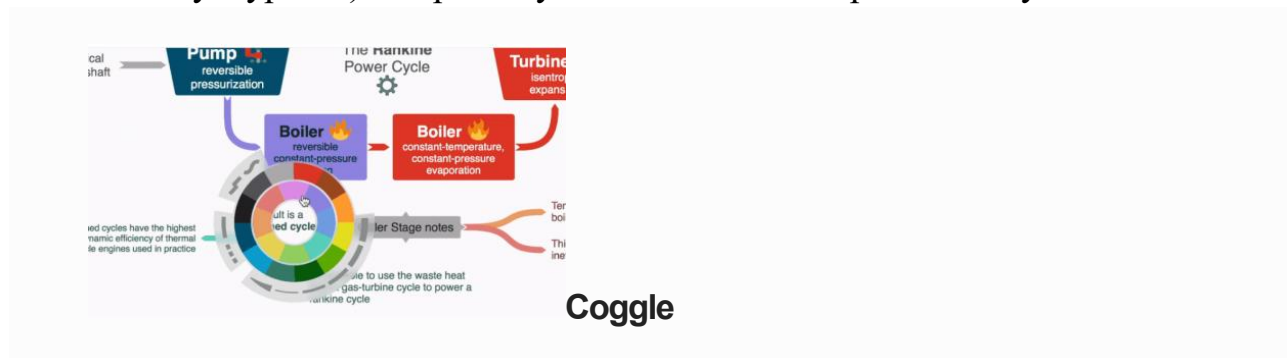
Контрольні запитання

1. Які основні принципи бухгалтерського обліку застосовуються в ОСББ?
2. Які податки сплачують ОСББ? Розкрийте особливості їх обчислення та сплати.
3. Що таке кошторис ОСББ і які його основні складові?
4. Які методи аналізу фінансово-господарської діяльності ОСББ ви знаєте?
5. Як впливають зміни податкового законодавства на діяльність ОСББ?
6. Які основні фінансові ризики можуть виникнути в діяльності ОСББ і як їх мінімізувати?
7. Які документи є основою для складання фінансової звітності ОСББ?
8. Які вимоги до ведення бухгалтерського обліку встановлені для ОСББ?
9. Які основні відмінності між бухгалтерським обліком ОСББ та підприємства?
10. Як проводиться індексація тарифів на послуги, що надаються ОСББ?

Інтерактивні вправи

Побудувати ментальну карту на одне контрольне запитання (номер за списком у журналі) та презентувати доповідь на практичному занятті.

Перейдіть за посиланням та завантажте програму для побудови ментальної карти: <https://chrome.google.com/webstore/detail/coggle-collaborative-mind/hbcaposoafbfccjgdgammadkndakcfoi?hl=uk>,

Практичні завдання

Завдання 1: Складання кошторису ОСББ.

Необхідно:

1. Зберіть необхідну інформацію:
  - Фінансова звітність ОСББ за попередній рік.
  - Прогнозні дані щодо інфляції, тарифів на комунальні послуги та інші витрати.
  - Перелік запланованих ремонтних робіт та інших заходів.
  - Дані про кількість співвласників та розмір їхніх внесків.
2. Складіть докладний кошторис витрат:
  - Виділіть основні статті витрат (комунальні платежі, ремонтні роботи, заробітна плата, податки тощо).
  - Розрахуйте суму витрат за кожною статтею.
3. Складіть план доходів:
  - Визначте основні джерела доходів (членські внески, орендна плата, інші доходи).
  - Розрахуйте очікувані доходи за кожним джерелом.
4. Складіть кошторис на рік:
  - Порівняйте суму планованих доходів і витрат.
  - Визначте дефіцит або профіцит бюджету.
  - Розробіть заходи щодо усунення можливого дефіциту або ефективного використання профіциту.
5. Складіть таблицю відстеження виконання фінансового плану.

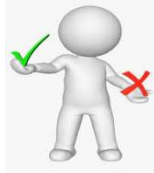
Завдання 2: Аналіз податкових зобов'язань ОСББ (на вибір).

Ознайомитись з особливостями оподаткування ОСББ та навчитися проводити аналіз податкових зобов'язань.

Необхідно:

1. Визначте податки, які сплачує ОСББ:
  - Податок на прибуток підприємств.
  - Єдиний податок (якщо застосовується).
  - ПДВ (якщо здійснюється господарська діяльність).
  - Інші податки та збори (залежно від специфіки діяльності ОСББ).
2. Проаналізуйте податкову декларацію ОСББ за попередній рік:
  - Перевірте правильність розрахунку податків.
  - Оцініть ефективність використання податкових пільг.

3. Проведіть порівняльний аналіз податкових зобов'язань ОСББ з іншими подібними об'єднаннями.
4. Визначте можливі ризики, пов'язані з податковим обліком.
5. Розробіть рекомендації щодо оптимізації податкового навантаження ОСББ (законними методами).

Тести

Тест 1

Який вид обліку є основним для ОСББ?

- А) Бухгалтерський облік
- Б) Статистичний облік
- В) Оперативний облік
- Г) Усі види обліку

Тест 2

Які основні завдання обліку в ОСББ?

- А) Контроль за рухом коштів
- Б) Складання фінансової звітності
- В) Оцінка фінансового стану ОСББ
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 3

Які основні принципи організації обліку в ОСББ?

- А) Безперервність
- Б) Документальність
- В) Грошовий вимір
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 4

Які основні первинні документи використовуються в обліку ОСББ?

- А) Платіжні доручення
- Б) Акти виконаних робіт
- В) Квитанції
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 5

Які основні фінансові звіти складає ОСББ?

- А) Баланс
- Б) Звіт про фінансові результати
- В) Звіт про рух грошових коштів
- Г) Усі відповіді вірні

Порядок подання завдань на перевірку

Виконайте завдання у Word, збережіть файл під назвою Пр2_Прізвище та надайте на оцінювання в Moodle : <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16189>

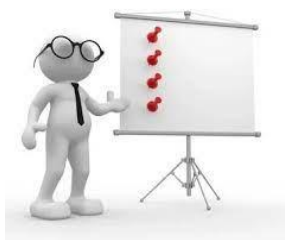
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3

Тема 3. Методика бухгалтерського обліку в ОСББ

поліпшення.

- 3.1 Облік витрат ОСББ.
- 3.2. Облік доходів і цільового фінансування.
- 3.3. Облік активів.
- 3.4. Облік розрахунків.
- 3.5. Облік житлового будинку та витрат на його поліпшення.
- 3.6. Облік за програмами співфінансування.

Теоретичні основи практичного заняття

Посилання на програмний матеріал для опрацювання в СЕЗН ЗНУ: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16189>

Контрольні запитання

1. Які особливості має бухгалтерський облік в ОСББ порівняно з підприємствами комерційного сектору?
2. Які основні принципи бухгалтерського обліку дотримуються при веденні обліку в ОСББ?
3. Які первинні документи використовуються для оформлення господарських операцій в ОСББ? Наведіть приклади.
4. Які рахунки плану рахунків бухгалтерського обліку використовуються для ведення обліку в ОСББ?
5. Як відображаються в бухгалтерському обліку ОСББ надходження членських внесків, оплата комунальних послуг, проведення ремонтних робіт?
6. Які особливості має облік основних засобів в ОСББ?

7. Як здійснюється інвентаризація активів і зобов'язань ОСББ?

8. Які вимоги до ведення бухгалтерського обліку встановлені для ОСББ законодавством України?

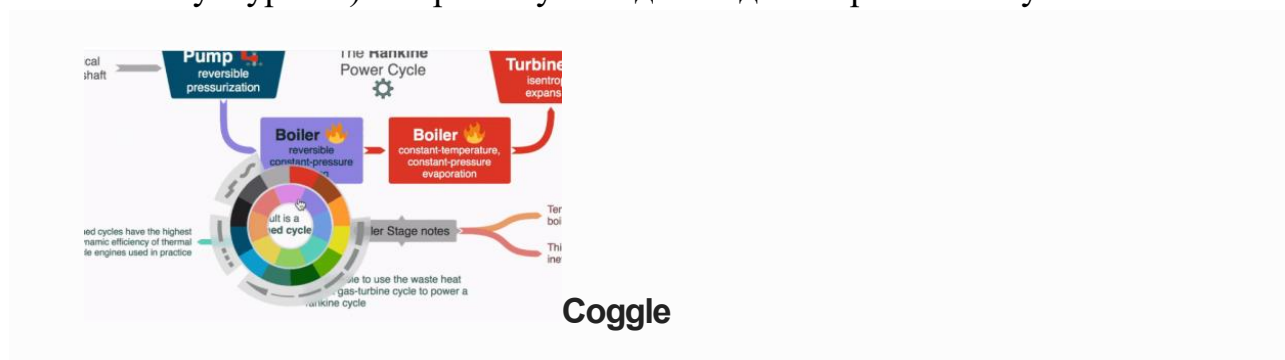
9. Які помилки найчастіше допускаються при веденні бухгалтерського обліку в ОСББ?

10. Як здійснюється звірка розрахунків з контрагентами ОСББ?

Інтерактивні вправи

 Побудувати ментальну карту на одне контрольне запитання (номер за списком у журналі) та презентувати доповідь на практичному занятті.

Перейдіть за посиланням та завантажте програму для побудови ментальної карти: <https://chrome.google.com/webstore/detail/coggle-collaborative-mind/hbcaposoafbfccjgdgammadkndakcfoi?hl=uk>,

Практичні завдання

Ситуаційні завдання.

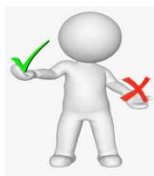
Необхідно написати есе на одну із запропонованих тем.

1. ОСББ накопичило значну заборгованість перед бюджетом. Які заходи може вжити правління ОСББ для вирішення цієї проблеми?

2. Співвласники ОСББ вимагають зменшення розміру членських внесків. Як пояснити їм необхідність збереження поточних тарифів?

3. У результаті аудиту фінансової звітності ОСББ були виявлені помилки. Які наслідки можуть мати такі помилки для ОСББ?

4. ОСББ планує реалізувати проект з енергоефективності. Які джерела фінансування такого проекту можуть бути залучені?

Тести

Тест 1

Хто відповідає за організацію обліку в ОСББ?

- А) Голова правління
- Б) Бухгалтер
- В) Ревізійна комісія
- Г) Загальні збори співвласників

Тест 2

Що таке фінансовий контроль в ОСББ?

- А) Перевірка правильності ведення обліку
- Б) Оцінка ефективності використання коштів
- В) Запобігання фінансовим порушенням
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 3

Хто здійснює фінансовий контроль в ОСББ?

- А) Ревізійна комісія
- Б) Бухгалтер
- В) Голова правління
- Г) Загальні збори співвласників

Тест 4

Які основні методи фінансового контролю?

- А) Документальна перевірка
- Б) Аналітична перевірка
- В) Фактична перевірка
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 5

Які наслідки можуть бути, якщо облік в ОСББ ведеться неправильно?

- А) Фінансові втрати
- Б) Юридична відповідальність
- В) Конфлікти між співвласниками
- Г) Усі відповіді вірні

Порядок подання завдань на перевірку

Виконайте завдання у Word, збережіть файл під назвою **Пр3_Прізвище** та надайте на оцінювання в Moodle :

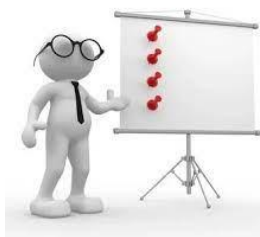
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16189>

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4

**Тема 4 Цифровізація інформаційного забезпечення та обліку ОСББ.
Контроль та ревізія діяльності ОСББ. Звітність ОСББ**

- 4.1 Цифровізація інформаційного забезпечення та обліку ОСББ: нові горизонти управління багатоквартирними будинками.
- 4.2 Організація обліку в ОСББ. Контроль та ревізія діяльності ОСББ.
- 4.3 Склад та порядок подання фінансової та податкової звітності.

Теоретичні основи практичного заняття

Посилання на програмний матеріал для опрацювання в СЕЗН ЗНУ:
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16189>

Контрольні запитання

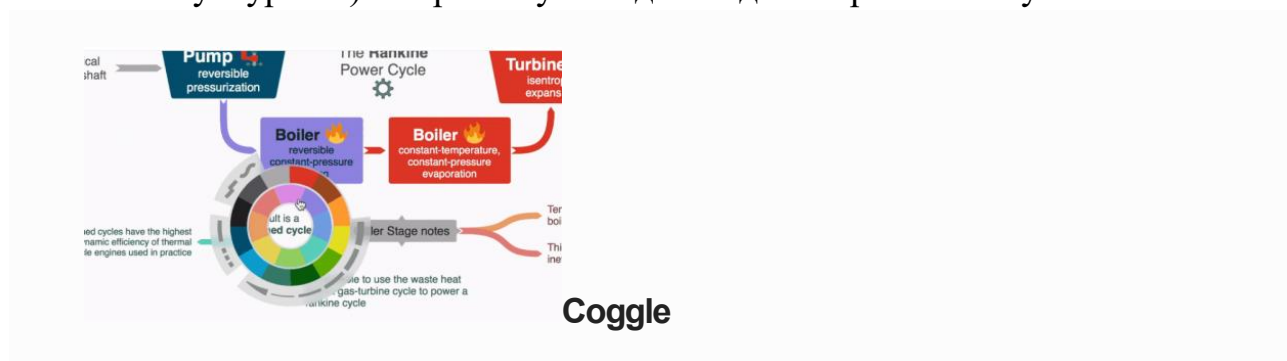
1. Які переваги використання програмного забезпечення для управління ОСББ?
2. Які основні функціональні можливості сучасних програмних продуктів для ОСББ?
3. Які дані можуть зберігатися в електронній системі обліку ОСББ?
4. Як забезпечити безпеку даних в електронній системі обліку ОСББ?
5. Які вимоги законодавства до ведення електронного документообігу в ОСББ?
6. Які ризики пов'язані з переходом на електронний документообіг?
7. Які можливості надають електронні сервіси для взаємодії ОСББ зі співвласниками?
8. Як можна використовувати дані, зібрані в електронній системі обліку, для прийняття управлінських рішень?
9. Які види контролю здійснюються в ОСББ?
10. Хто здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю ОСББ?
11. Які документи підлягають обов'язковій перевірці під час контролю?
12. Які порушення найчастіше виявляються під час контролю діяльності ОСББ?
13. Які наслідки можуть наставати для ОСББ у разі виявлення порушень?
14. Що таке ревізія ОСББ і з якою метою вона проводиться?

15. Які види ревізій проводяться в ОСББ?
16. Хто має право проводити ревізію ОСББ?
17. Які документи складаються за результатами ревізії?
18. Які види звітності подає ОСББ?
19. Кому подається звітність ОСББ?
20. Які основні показники відображаються у звітності ОСББ?
21. Які вимоги до оформлення звітності ОСББ?
22. Як часто подається звітність ОСББ?
23. Які наслідки настають у разі несвоєчасної або неточної подачі звітності?
24. Як можна використовувати звітність ОСББ для прийняття управлінських рішень?

Інтерактивні вправи

✚ Побудувати ментальну карту на одне контрольне запитання (номер за списком у журналі) та презентувати доповідь на практичному занятті.

Перейдіть за посиланням та завантажте програму для побудови ментальної карти: <https://chrome.google.com/webstore/detail/coggle-collaborative-mind/hbcaposoafbfccjgdamdkndakcfoi?hl=uk>,

Практичні завдання

Завдання 1:

Розробити анкету для оцінки задоволеності мешканців якістю послуг, що надаються ОСББ.

Завдання 2:

Скласти план проведення загальних зборів ОСББ з обговорення питань цифрової трансформації.

Завдання 3

Підготувати презентацію про переваги використання електронного голосування на загальних зборах ОСББ.

Ситуаційні завдання.

Необхідно написати есе на одну із запропонованих тем.

1. ОСББ перейшло на електронний документообіг. Які заходи необхідно вжити для забезпечення безпеки даних.
2. Під час ревізії було виявлено, що частина коштів ОСББ була витрачена не за цільовим призначенням. Які дії слід вжити?
3. Співвласники ОСББ вимагають додаткової інформації про фінансову діяльність об'єднання. Яким чином цю інформацію можна надати?

Порядок подання завдань на перевірку

Виконайте завдання у Word, збережіть файл під назвою Пр4_Прізвище та надайте на оцінювання в Moodle :
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16189>

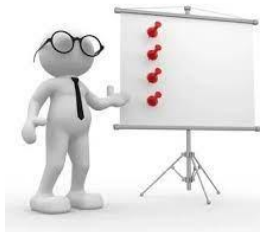
Змістовий модуль 3.

НАПРЯМ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ. ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ, ЩО НАДАЮТЬ ЖИТЛОВО- КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ ТА ОСББ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5

Тема 5. Системи менеджменту якості та сучасні тенденції удосконалення систем управління ЖКГ

- 5.1 Стандарти систем менеджменту якості в ЖКГ
- 5.2 Сучасні тенденції в управлінні ЖКГ
- 5.3 Впровадження СМК в ЖКГ: виклики та можливості

Теоретичні основи практичного заняття

Посилання на програмний матеріал для опрацювання в СЕЗН ЗНУ:
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16189>

Контрольні запитання

1. Як сертифікація може вплинути на ціноутворення продукції або послуг?
2. Які документи необхідні для проходження сертифікації?
3. Які вимоги до персоналу компанії, що планує отримати сертифікат?
4. Як часто необхідно проводити сертифікаційний аудит?
5. Які ризики пов'язані з відсутністю сертифікації?
6. Які переваги та ризики пов'язані з широким впровадженням "розумних міст" в Україні?
7. Як змінюється модель взаємовідносин між споживачами комунальних послуг та постачальниками в умовах цифрової трансформації?
8. Які бар'єри перешкоджають швидкому розвитку інновацій у сфері ЖКГ в Україні?
9. Які міжнародні досвід та практики можуть бути використані для вдосконалення української системи ЖКГ?

Інтерактивні вправи

Створення інфографіки:

Візуалізувати основні етапи процесу сертифікації.

1. Створити інфографіку, що порівнює переваги сертифікації для різних зацікавлених сторін.

Візуалізувати структуру "розумного міста".

2. Створити інфографіку, що порівнює витрати на енергоспоживання в традиційних та енергоефективних будинках.

Практичні завдання

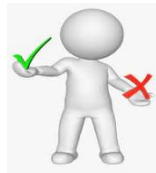
Написати есе на одну із запропонованих тем.

1. Легальне регулювання інновацій у ЖКГ (аналіз законодавства та нормативних актів, що регулюють сферу ЖКГ, пропозиції щодо вдосконалення законодавчої бази).

2. Соціальний аспект інновацій в ЖКГ (вплив інновацій на доступність житла та комунальних послуг для різних верств населення, соціальна відповідальність компаній, що працюють у сфері ЖКГ).

3. Економічні аспекти інновацій в ЖКГ (оцінка економічної ефективності впровадження інноваційних рішень, механізми фінансування інноваційних проектів в ЖКГ).

4. Співпраця держави, бізнесу та громадськості в розвитку ЖКГ (аналіз успішних кейсів партнерства).

Тести

Тест 1

Який з наведених нижче документів є основоположним для євроінтеграції України?

- А) Конституція України
- Б) Угода про асоціацію між Україною та ЄС
- В) Закони України "Про житлово-комунальні послуги"
- Г) Статут ОСББ

Тест 2

Які є основні цілі євроінтеграції у сфері ЖКГ?

- А) Гармонізація законодавства з європейським
- Б) Підвищення якості житлово-комунальних послуг
- В) Залучення інвестицій
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 3

Які вимоги ЄС до управління підприємствами, що надають житлово-комунальні послуги?

- А) Прозорість та підзвітність
- Б) Ефективність та економічність
- В) Орієнтація на споживача
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 4

Які інструменти можуть бути використані для підвищення ефективності управління підприємствами ЖКГ в контексті євроінтеграції?

- А) Впровадження енергоефективних технологій
- Б) Застосування сучасних систем обліку
- В) Створення прозорих систем закупівель
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 5

Які особливості управління ОСББ визначаються євроінтеграційними процесами?

- А) Підвищення ролі самоорганізації мешканців
- Б) Залучення мешканців до прийняття рішень

В) Прозорість фінансової діяльності

Г) Усі відповіді вірні

Тест 6

Які перешкоди можуть виникнути при впровадженні європейських стандартів в управлінні підприємствами ЖКГ в Україні?

А) Недостатнє фінансування

Б) Відсутність кваліфікованих кадрів

В) Опір змін

Г) Усі відповіді вірні

Тест 7

Яку роль відіграють ОСББ у процесі євроінтеграції в сфері ЖКГ?

А) Є рушійною силою реформ

Б) Можуть стати прикладом для інших підприємств ЖКГ

В) Сприяють підвищенню рівня життя мешканців

Г) Усі відповіді вірні

Тест 8

Які європейські практики можуть бути впроваджені в ОСББ?

А) Бюджетне планування

Б) Системи моніторингу якості послуг

В) Залучення громадськості до управління

Г) Усі відповіді вірні

Тест 9

Які виклики стоять перед ОСББ в умовах євроінтеграції?

А) Необхідність адаптації до нових вимог законодавства

Б) Посилення конкуренції

В) Потреба у підвищенні кваліфікації персоналу

Г) Усі відповіді вірні

Тест 10

Які європейські цінності повинні бути враховані при управлінні ОСББ?

А) Прозорість

Б) Відповідальність

В) Соціальна справедливість

Г) Усі відповіді вірні

Порядок подання завдань на перевірку

Виконайте завдання у Word, збережіть файл під назвою Пр5_Прізвище та надайте на оцінювання в Moodle :
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16189>

Змістовий модуль 4.

ПОРЯДОК УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВО - ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6

Тема 6. Технологія управління конфліктами та робота з боржниками по претензіям

- 1.1 Причини та сценарії конфліктів в ОСББ.
- 1.2 Управління конфліктами
- 1.3 Роль керівника як лідера

Теоретичні основи практичного заняття

Посилання на програмний матеріал для опрацювання в СЕЗН ЗНУ:
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16189>

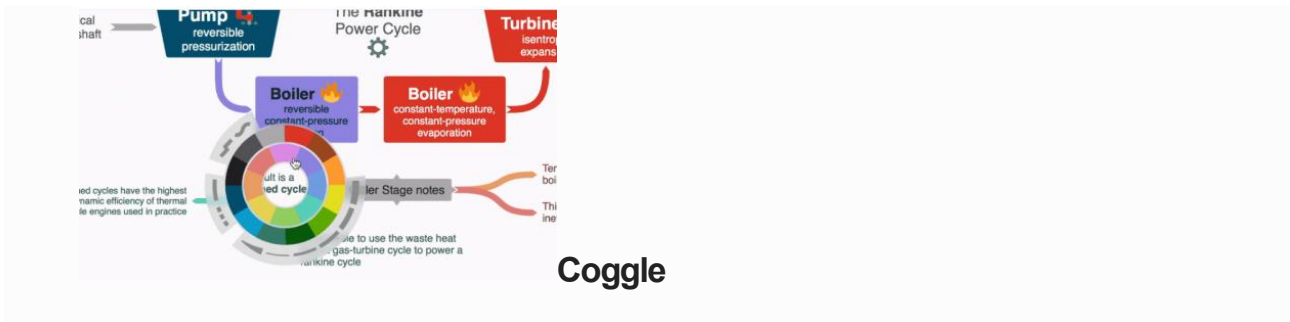
Контрольні запитання

1. Як побудувати ефективну комунікацію між членами ОСББ для запобігання конфліктів?
2. Які ролі відіграють лідери думок в ОСББ при вирішенні конфліктів?
3. Як можна залучити медіацію у вирішення спорів між сусідами?
4. Які правові наслідки можуть мати невиконання рішення загальних зборів ОСББ?
5. Як розробити ефективну систему мотивації своєчасної оплати комунальних послуг в ОСББ?

Інтерактивні вправи

 Побудувати ментальну карту на одне контрольне запитання (номер за списком у журналі) та презентувати доповідь на практичному занятті.

Перейдіть за посиланням та завантажте програму для побудови ментальної карти: <https://chrome.google.com/webstore/detail/coggle-collaborative-mind/hbcaposoafbfccjgdamadkndakcfoi?hl=uk>,

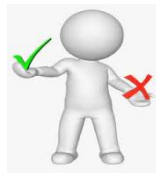
Практичні завдання

Ситуаційні завдання.

1. Розробіть план дій для ОСББ, в якому виник конфлікт між групою мешканців та правлінням щодо розподілу коштів на капітальний ремонт. Які кроки ви б запропонували для вирішення цього конфлікту?

2. Створіть план комунікаційної стратегії для ОСББ, спрямований на запобігання конфліктів та підвищення рівня довіри між мешканцями.

Відповідь оформіть у вигляді есе та надайте на оціювання.

Тести

Тест 1

Яка основна мета узагальнення результатів контролю фінансово-економічної діяльності?

- А) Виявлення порушень
- Б) Прийняття управлінських рішень
- В) Оцінка ефективності діяльності підприємства
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 2

Які основні етапи узагальнення результатів контролю?

- А) Збір інформації
- Б) Аналіз інформації
- В) Формування висновків
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 3

Які методи використовуються для узагальнення результатів контролю?

- А) Порівняльний аналіз
- Б) Графічний метод
- В) Експертні оцінки
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 4

Які документи використовуються для узагальнення результатів контролю?

- А) Акта ревізії
- Б) Аналітичні довідки
- В) Таблиці
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 5

Які основні вимоги до узагальнення результатів контролю?

- А) Об'єктивність
- Б) Повнота
- В) Оперативність
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 6

Які форми подання результатів контролю?

- А) Письмова
- Б) Усна
- В) Графічна
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 7

Хто має право ознайомитися з результатами контролю?

- А) Керівництво підприємства
- Б) Відповідальні особи
- В) Працівники підприємства
- Г) Усі відповіді вірні з урахуванням рівня доступу до конфіденційної інформації

Тест 8

Яке значення має узагальнення результатів контролю для підприємства?

- А) Сприяє підвищенню ефективності діяльності
- Б) Дозволяє виявити та усунути недоліки
- В) Забезпечує дотримання законодавства
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 9

Які типи звітів складаються за результатами контролю?

- А) Поточні
- Б) Підсумкові
- В) Спеціальні
- Г) Усі відповіді вірні

Тест 10

Які заходи повинні бути вжиті за результатами контролю?

- А) Виправні
- Б) Попереджувальні

- В) Організаційні
- Г) Усі відповіді вірні

Порядок подання завдань на перевірку

Виконайте завдання у Word, збережіть файл під назвою Прб_Прізвище та надайте на оцінювання в Moodle :

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16189>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Зарудна Н. Я., Кундеус О. М., Яковець Т. А. Облік та нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності : навч. посіб. Тернопіль : ТАЙП, 2016. 283 с.
2. Крупка Я. Д. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 451 с.
3. Основи підприємництва : підручник / Т. О. Біляк, С. Ю. Бірюченко, К. О. Бужимська та ін. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
4. Хомко Л. В., Кульгавець Х. Ю. Правове регулювання підприємницької діяльності : навч. посіб. Львів : ЛДУВС, 2016. 424 с.

Додаткова:

1. Господарське право України. Загальна частина : підручник. Львів : ЛДУВС, 2017. 484 с.
2. Іванський А. Й. Нормативно-правове регулювання реєстраційної діяльності : комент. довід. Одеса : Гельветика, 2019. 627 с.
3. Карлін М. І. Правові основи підприємництва : навч. посіб. Київ : Кондор, 2006. 368 с .

Інформаційні джерела:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. Дата оновлення: 08.03.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 20.05.2024)
2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. 30.11.1999 № 291. Дата оновлення: 23.02.2024. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення 20.05.2024)
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. Дата оновлення: 19.05.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення 20.05.2024)
4. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. Дата оновлення: 16.05.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> (дата звернення 20.05.2024)
5. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності. URL: http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408 (дата звернення 20.05.2024)
6. Національні стандарти бухгалтерського обліку в Україні. <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 20.05.2024)
7. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. Дата оновлення: 01.04.2024 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 20.05.2024)

8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України 16.07.1999 р. № 996-XIV. Дата оновлення: 01.01.2024. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 20.05.2024)

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Горай О. С. Особливості нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку господарської діяльності в умовах зовнішніх загроз. *Ефективна економіка*. 2016. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5920>

2. Господарське право України. Загальна частина : підручник. Львів : ЛДУВС, 2017. 484 с.

3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. Дата оновлення: 08.03.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 20.05.2024)

4. Денисенко М. П., Колісниченко П. Т. Нормативно-правове забезпечення малим та середнім бізнесом. *Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку*. 2014. № 6. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/8923/1/%D0%94%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%9A%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%81%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE1.pdf

5. Зарудна Н. Я., Кундеус О. М., Яковець Т. А. Облік та нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності : навч. посіб. Тернопіль : ТАЙП, 2016. 283 с.

6. Іванський А. Й. Нормативно-правове регулювання реєстраційної діяльності : комент. довід. Одеса : Гельветика, 2019. 627 с.

7. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. 30.11.1999 № 291. Дата оновлення: 23.02.2024. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

8. Карлін М. І. Правові основи підприємництва : навч. посіб. Київ : Кондор, 2006. 368 с.

9. Крупка Я. Д. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 451 с.

10. Облік та нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності : навч. посіб. / Н. Я. Зарудна, О. М. Кундеус, Т. А. Яковець. Тернопіль : ТАЙП, 2016. 283 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/29421/1/%d0%bf%d0%be%d1%81%d1%96%d0%b1%d0%bd%d0%b8%d0%ba.pdf>

11. Основи підприємництва : підручник / Т. О. Біляк, С. Ю. Бірюченко, К. О. Бужимська та ін. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.

12. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. Дата оновлення: 01.04.2024 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України 16.07.1999 р. № 996-XIV. Дата оновлення: 01.01.2024. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

14. Хомко Л. В., Кульгавець Х. Ю. Правове регулювання підприємницької діяльності : навч. посіб. Львів : ЛДУВС, 2016. 424 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/189/1/xomko%20posib.pdf>

Навчально-методичне видання
(українською мовою)

Сейсебаєва Наталія Григорівна

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОБЛІКУ

Методичні рекомендації до практичних занять
для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійної програми «Облік і аудит»

Рецензент *С.О.Кушнір*

Відповідальний за випуск *Н.М. Проскуріна*

Коректор *Н.Г. Сейсебаєва*